

aus der Praxis – für die Praxis

De Euregio Youth Battle – eine komplexe Lernaufgabe

Die vorliegende komplexe Lernaufgabe wurde unter der Bezeichnung „De Euregio Youth Battle – grenzen overwinnen ook in het hoofd“ im Rahmen des Ausbildungsunterrichts im Referendariat am Zentrum für schulpraktische Lehrerbildung Münster in einer neu einsetzenden Q2 am Gymnasium Laurentianum in Warendorf in der *Praxis erprobt* und mit einer Teilnahme am *Euregio Youth Battle* am 15. November 2019 in Doetinchem verknüpft. Sie richtet sich an Lernende der gymnasialen Oberstufe und kann thematisch an den Unterpunkt „historische und kulturelle Entwicklungen: die Niederlande und Deutschland sowie ihre gemeinsame Geschichte (und Zukunft)“¹ angebunden werden.

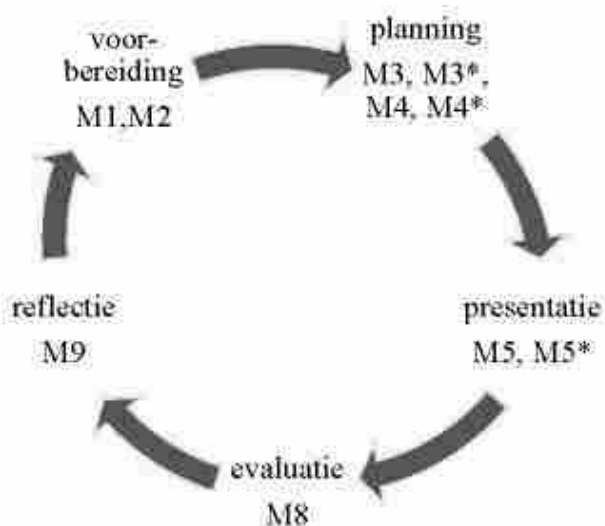
Die komplexe Lernaufgabe schafft eine Lernumgebung, in der Lernende Problemstellungen eigenständig entdecken, Vorstellungen entwickeln und eigene Lernprodukte erstellen. Sie legt somit den Fokus auf die vom Lehrplan geforderte Kompetenzentwicklung. Hierbei sollte jedoch nicht allein davon ausgegangen werden, dass die Steuerung der Lernprozesse ausschließlich durch das dargebotene Material erfolgt. Die Lehrkraft füllt gemäß dem in Lücke und Hobbelinek beschriebenen *Niederländisch-Lernaufgaben-Prinzip* eine „aktiv-unterstützende Rolle im unterrichtlichen Lehr-Lern-Prozess“ aus (vgl. Lücke & Hobbelinek 2018, S. 18f.). Das Ziel der komplexen Lernaufgabe ist die Präsentation eines *Pitches* (M5), also eines mündlichen Lernproduktes, dessen Hauptmerkmal es ist, in Kürze wesentliche Vorzüge des vorgestellten Produktes, der vorgestellten Idee, darzustellen und die Zuhörer für sich zu gewinnen. Die Lernenden werden durch die Lernaufgabe sukzessiv auf die Bewältigung des *Pitches* vorbereitet (M1-5). In diesem Fall ist das Sprechen an eine „Realsituation“ (Frenking 2014, S.103), eine Teilnahme am jährlich stattfindenden Euregio Youth Battle² seit Oktober nicht mehr erreichbar!, gekoppelt. Die Lernenden können ihre Produkte und Ideen einer Jury vorstellen („pitchen“) und anschließend im Klassenverband ein Voting über den inhaltlich und sprachlich überzeugendsten *Pitch* vornehmen (M8). Dies schafft eine motivierende Lernatmosphäre, die direkt an die *Lebenswelt* der Lernenden anknüpft.

1 Ministerium für Schule und Weiterbildung des Landes Nordrhein-Westfalen (Hrsg.): *Kernlehrplan für die Sekundarstufe II. Gymnasium/Gesamtschule in Nordrhein-Westfalen. Niederländisch*. Düsseldorf: 2014, S. 57.

2 Ankündigt auf der Website der Euregio: www.euregio.eu.

Das Lernarrangement wird so gestaltet, dass das Klassenzimmer in eine Marketing-Agentur verwandelt wird. Die Lernenden begeben sich in ein *realitätsnahes Berufssetting* und setzen Elemente der Projektplanung um, nutzen digitale Werkzeuge (siehe *Alternativen und Differenzierungsmaßnahmen*) und entwickeln ein zu ihrer Idee passendes Marketingkonzept. Die komplexe Lernaufgabe ist in *pre-*, *while-* und *post-Aktivitäten* unterteilt.

Bereits in der Vorbereitungs- und Planungsphase werden die notwendigen Fertigkeiten der Kompetenzen des *zusammenhängenden* und *dialogischen Sprechens* angebahnt. Dadurch, dass die Förderung der Zielkompetenz „Sprechen“ und das Lernprodukt in Form des mündlichen *Pitches* in allen Phasen im Fokus steht, wird ein sukzessiver Kompetenzaufbau auf Seiten der Lernenden gewährleistet.

Alternativen und Differenzierungsmaßnahmen können auf mehreren Ebenen implementiert und hinsichtlich der Lerngruppe angepasst werden. Die vorbereitende Ideensammlung (M3 und M3*, die Arbeitsblätter mit Sternchen sind die differenzierenden Varianten) und die vorentlastende tabellarischen Planung des *Pitches* (M4*) variieren den Instruktionsgrad, durch Scaffolding (M6) ergeben sich differenzierende Hilfen und letztlich ergeben sich auch alternative Lernprodukte (M7) für eine Differenzierung nach Neigung. Ein alternatives Lernprodukt für besonders leistungsstarke Lernende liegt in der Erstellung eines YouTube-Videos, welches ebenfalls Teile des *Pitches* beinhaltet, allerdings hinsichtlich der weiteren Gestaltung zusätzliche Medienkompetenz auf Seiten der Lernenden erfordert. So eignet sich die Lernaufgabe auch als freie Projektarbeit, in der die Lernenden kontinuierlich aktiviert sind und ihren Lernprozess selbst steuern können. Die Lehrkraft kann den *Steuerungsgrad* frei variieren, um den Lernenden eine optimale Begleitung des Lernprozesses zu ermöglichen.

Weitere Variationsmöglichkeiten gibt es hinsichtlich der Größe der Gruppen sowie bezüglich der Frage, ob in bereits fertigen Kleingruppen je ein Projekt erstellt wird oder ob die Gruppen sich nach Interesse an einem Projekt zu Kleingruppen zusammenfinden. Auch beim abschließenden Voting durch die Lernenden kann die Lehrkraft selbst festlegen, ob sie nur ein Gesamtvoting vornimmt oder in verschiedenen Kategorien (z. B. Innovation, Sprache, Struktur des Vortrages) ein Sieger ermittelt wird.

Besonders hervorzuheben ist der Einsatz *digitaler Medien*, der der Forderung des Medienkompetenzrahmens NRW Rechnung trägt und die Bereiche „Informieren und Recherchieren“ (z. B. QR-Codes), „Kommunizieren und Kooperieren“ (z. B. Padlet; Oncoo), „Produzieren und Präsentieren“ (z. B. Podcast) und „Analysieren und Reflektieren“ (z. B. Mentimeter) abdeckt. Verfolgt man einen intensiven Ansatz des digitalen Klassenzimmers kann das Projekt online über ein Padlet³ zur Verfügung gestellt werden. Bardo und Grafe verweisen hierzu auf das lernförderliche Potenzial digitaler Medien und die Veränderung der Lern- und Unterrichtskultur vom stark „lehrerzentrierten Unterricht („harte“ Treatments) hin zu offeneren Formen („weiche“ Treatments)“ (Bardo; Grafe 2016, S.13). Durch den Einsatz digitaler Medien sind in der komplexen Lernaufgabe Lernprozesse möglich, die mit analogen Medien so nicht denkbar wären (vgl. Modification bzw. Redefinition im SAMR-Modell)⁴.

Die Entwickler der Lernaufgabe möchten sich abschließend für eine Teilnahme am jährlich stattfindenden Wettbewerb aussprechen. Diese führt zu einer authentischen Anwendung des Wortschatzes, ermöglicht bilaterale Zusammenarbeit und führt im Idealfall zu Sprachkontakten, Lernpartnerschaften und möglichen grenzüberschreitenden Freundschaften.

Besonderer Dank gilt an dieser Stelle der Euregio, die die Konzeption der komplexen Lernaufgabe mit der Idee des Euregio Youth Battles überhaupt erst möglich gemacht hat.

3 Padlet: de.padlet.com

4 Wilke, A. (2016). *Das SAMR Modell von Puentedura*. kurzelinks.de/udor (letzter Zugriff am 29.04.20).

M1

De Euregio Youthbattle – Grenzen overwinnen ook in het hoofd

voorbereiding

EUREGIO

EUREGIO Youth Battle
Vrijdag, 15 november 2019 16:00 tot 22:00

De EUREGIO Youth Battle is een ideeënwedstrijd voor Nederlandse en Duitse jongeren uit het grensgebied. Het event geeft ze de mogelijkheid om actief na te denken over de grensoverschrijdende samenwerking en samen projectideeën te ontwikkelen en te pitchen. De beste pitch wordt door de jury beloond met € 5000,- voor de uitvoering!

Na een geslaagde eerste editie wordt er ook dit jaar weer een EUREGIO Youth Battle georganiseerd. Op deze manier wil de EUREGIO jongeren een stem geven en blijven betrekken bij haar werkzaamheden.

Bron: <https://www.euregio.eu/nl/event/euregio-youth-battle>

Situatie
Jullie nemen deel aan de ideeënwedstrijd voor Nederlandse en Duitse jongeren uit het grensgebied “Euregio Youth Battle”. De beste pitch wordt door de jury beloond met € 5000,-. Voordat jullie eigen ideeën ontwikkelen, moeten jullie weten wat de Euregio überhaupt is.

Taak

- 1. Wat schiet je te binnen als je het woord “Euregio” hoort? Denk er eerst alleen over na en noteer je ideeën in je schrift.
- 2. Werk samen in groepen van 4-5 personen en presenteer je ideeën aan de andere groepsleden.
- 3. Ga naar www.oncoo.de en vul de code in die je van je leraar/ lerares krijgt. Nu kunnen alle resultaten online worden geclusterd.

M2

Situatie
Nadat jullie je individuele ideeën over de Euregio hebben verzameld, willen jullie meer over de doelstellingen en de taken van de Euregio te weten komen.

Taak A

1. Ga naar de officiële website van de Euregio: www.euregio.eu/nl/over-euregio/doelstellingen

2. Vul jouw kolom met de belangrijkste informatie aan.

Taak B

1. Ga naar de officiële website van de Euregio: www.euregio.eu/nl/over-euregio/taken

2. Vul jouw kolom met de belangrijkste informatie aan.

 3. Ga in gesprek met een partner uit de andere groep. Leg mondeling uit wat de doelstellingen/taken van de Euregio zijn. Vul de lijst aan.

DOELSTELLINGEN	TAKEN

M3

De Euregio Youthbattle – Grenzen overwinnen ook in het hoofd *planning*

Situatie

Jullie willen nu een pitch plannen voor de “Euregio Youth Battle”. Om betere kansen te hebben, verzinnen jullie in groepen meerdere ideeën en presenteren deze aan de klas.

Taak

1. Jullie werken in expertengroepen van 4-5 personen. Brainstorm met behulp van de mindmap aantrekkelijke ideeën die de grensoverschrijdende samenwerking/relatie kunnen bevorderen.
2. Neem binnen de groep een besluit voor één idee.
3. Vorm nieuwe expertengroepen en presenteer jullie ideeën aan elkaar.
4. Vorm (nieuwe) groepen op basis van interesse en ontwikkel een concept om het idee in de werkelijkheid te realiseren (materiaal, kosten, personeel).
5. Kies zelf op welke manier jullie het idee willen presenteren (bijv. poster, flyer, PowerPoint, kunstobject).

6. Bereid een pitch* (mondelinge presentatie) voor, waarin je duidelijk maakt waarom jouw project het best is. Zie werkblad **Een korte handleiding om een goede pitch voor te bereiden**

*

Vul de mindmap met ideeën voor een mogelijk grensoverschrijdend project aan.

**Ideeën voor de bevordering van
de grensoverschrijdende
samenwerking/relatie tussen
Duitsland en Nederland**

M3*

*Ideeën voor een pitch verzamelen

Taak

Vul de tabel met ideeën voor de bevordering van de grensoverschrijdende samenwerking/relatie tussen Duitsland en Nederland aan.

In een digitale wereld

Met behulp van cultuur/geschiedenis/taal

Persoonlijke contacten opdoen

M4

Basiselementen voor een goede pitch

Het voorwerp

Een pitch is een korte spreekbeurt van ongeveer één minuut. Tijdens een pitch probeer je je idee of product voor de andere partij zo te presenteren dat het concept duidelijk wordt en je publiek bovendien gelokt wordt. Het begrip “pitch” heeft zijn oorsprong in het domein van agentschappen of reclamebureaus met als doel potentiële klanten van het idee/ product te overtuigen en concurrenten voorbij te streven. Je moet je product of idee zagezegd “verkopen”, maar je mag geen onwaarheden promoten! Uit onderzoek blijkt dat je in alledaagse situaties vaak niet meer dan één minuut de tijd hebt om je verhaal vertellen, voordat je tegenover de interesse verliest. Je moet je dus tot de belangrijkste punten beperken.

Aanraders

- Om te beginnen moet je een passend verhaal bij je idee of concept vertellen.
- Denk aan een ijsbreker die aandacht trekt.
- Gebruik alledaagse taal en geen vaktaal.
- Wees zelfverzekerd: woorden als “waarschijnlijk” of “vermoedelijk” hebben een belemmerend effect.
- Houd je zinnen kort en maak pauzen.
- De eerste indruk is het belangrijkste. Wees open, positief en enthousiast!
- Bereid je pitch goed voor zonder hem op te blazen.
- Spreek vrijelijk zonder af te lezen van een briefje.

Onder de loep

Blijf tijdens je pitch gefocust op de volgende punten:

- Waarom is je product/ idee essentieel voor je luisteraar? *Involveer je publiek.*
- Welk idee/ product presenteert je? *Spreek over de kern van de zaak.*
- Wie spreek je aan met je pitch? *Verwijs naar je doelgroep.*
- Wat is het nut van je product? *Noem de positieve effecten.*
- Waarom jij en niet de anderen? *Benadruk je meerwaarde.*

Veranderd naar: https://www.zpnet.nl/p-httpd/multimedia/Pitch_handleiding.pdf

M4*

***Een pitch voorbereiden**

Vul de tabel aan om je eigen pitch inhoudelijk te structureren.

	Eigen aantekeningen
Hoe trek ik aandacht? Is er een ijsbreker die aandacht trekt?	
Waarvoor is het project geschikt? Waarvoor biedt het een oplossing?	
Wat heb je ontwikkeld om het probleem op te lossen/ om je doel te bereiken?	
Waarvan kunnen de anderen profiteren?	
In hoeverre is er een verschil tussen jouw project en andere projecten (meerwaarde)?	
Waarom overtuigt het project?	

M5

De Euregio Youthbattle – Grenzen overwinnen ook in het hoofd *presentatie*

Situatie

Om een beslissing te nemen welk idee het meest geschikt is voor de ideeënwedstrijd “*Euregio Youth Battle*”, organiseren jullie een pitch binnen de klas. Hier presenteert elke groep haar idee. Aan het einde kiezen jullie voor de overtuigendste presentatie.

Stap 1 Een lid van de groep blijft bij het tentoongestelde object of poster staan. Hij/Zij pitcht het project en gaat op vragen in. De andere leden lopen door de klas en luisteren naar de overige projectideeën.

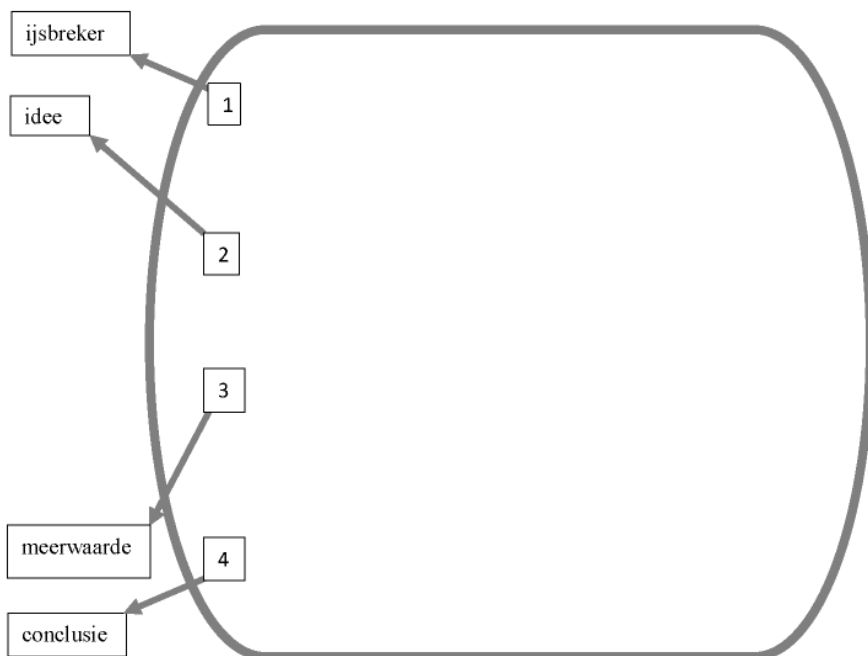
Stap 2 Een akoestisch signaal zorgt voor de wissel naar het volgende exponaat. Een ander lid uit de groep is nu aan de beurt en presenteert het projectidee.

Stap 3 Neem een beslissing welk idee je het overtuigendst vindt.

M5* Trefwoorden voor de pitch

M6 Scaffolding

Taalhulp presenteren

Begroeten

Goedemiddag..

Beste allemaal/ Geachte dames en heren..

Het thema/ onderwerp voorstellen

Vandaag ga ik iets vertellen over../ Vandaag zal ik het hebben over..

Het onderwerp van mijn presentatie is..

Ik zal me bezighouden met..

De structuur duidelijk maken

Mijn presentatie bestaat uit de volgende onderdelen..

Ik zal eerst.. behandelen.. vervolgens.. en ten slotte..

Ik wil hierbij aandacht besteden aan het feit dat..

Vragen beantwoorden

Vragen kunnen het best na afloop worden gesteld.

De kern overbrengen

Aan de ene kant.. aan de andere kant..

Enerzijds.. anderzijds..

Dan ga ik nu verder met het volgende punt/aspect..

De presentatie afronden

Hiermee ben ik aan het einde gekomen van mijn presentatie.

Kort samengevat kan ik dus zeggen dat..

Graag zou ik nogmaals willen benadrukken dat..

Taalhulp discussiëren

Je eigen mening uitdrukken

Ik vind/geloof dat..

Ik ben van mening dat..

Ik ben ervan overtuigd dat..

Naar mijn mening...

M7* Alternative Lernprodukte

*Jouw idee in een podcast voorstellen

Situatie: Je wilt, voordat je je presentatie gaat houden, jouw project voorstellen.

Om je eigen project voor te stellen, ga je tijdens de podcastuitzending “Buurtaal” in een interview jouw idee voorstellen.

Een van jullie bedenkt vragen over het project.

De andere personen gaan de vragen beantwoorden zodat aan het einde duidelijk wordt wat jullie doelstellingen zijn en hoe het project werkt.

*Jouw idee in een film voorstellen

Situatie: Je wilt, voordat je je presentatie gaat houden, jouw project voorstellen.

Om je eigen project voor te stellen, ga je een film draaien.

Maak een concept voor een filmpje. Je mag zelf een beslissing nemen over wat er kan worden gezien (mensen, tekeningen, woorden enz.). Bedenk ook een goede tekst die het project goed voorstelt en die je insprekt. Aan het einde kan het filmpje ook in plaats van een mondelinge presentatie worden ingezet.

*De moderator

Loop tijdens de tentoonstelling rond en luister naar alle presentaties. Noteer belangrijke informatie over alle pitches. Voordat jullie voor het beste idee kiezen, geef je een kort overzicht over alle projectideeën.

M8

De Euregio Youthbattle – Grenzen overwinnen ook in het hoofd

evaluatie

criteria spreekbeurt	zelfevaluatie	peerevaluatie 1	peerevaluatie 2	peerevaluatie 3	peerevaluatie 4
Er is van tevoren een spreekbriefje gemaakt (met trefwoorden en eventueel met korte zinsdelen).					
De spreker/spreekster geeft een overzicht van de opbouw van de pitch.					
De opbouw is overzichtelijk en herkenbaar.					
De inhoud is duidelijk herkenbaar.					
De aangeboden informatie is doelgericht en is goed onderbouwd.					
Het taalgebruik is correct en helder en past bij de inhoud en de doelgroep.					
De spreker/spreekster praat vloeiend en niet voor.					
Voor de presentatie is er functioneel gebruik gemaakt van visuele hulpmiddelen.					
De spreker/spreekster let op de uitspraak en is goed verstaanbaar.					
Zijn/haar spreektempo is adequaat.					

M9

De Euregio Youthbattle – Grenzen overwinnen ook in het hoofd
reflectie

Ik kan...	+	o	Moet ik nog verbeteren
... de thematische woordenschat functioneel gebruiken.			
... na voorbereiding een pitch houden.			
... informatie samenvatten.			
... ideeën tijdens een groepswork begripen en voorstellen.			
... helpen binnen een groep een compromis te bereiken.			
... een concept voor een idee ontwikkelen.			
... mijn pitch helder structureren.			
... met behulp van (lichaams-) taal en medium een jury overtuigen.			
... actief meedoen om een concept voor de Duits-Nederlandse betrekkingen te bevorderen.			

Marie Boegen, Sarah Fimpeler, Dustin Zantis

Literatur

Hobbelink, Digna. & Lücke, Nicole: *Lernaufgaben für den Niederländischunterricht. Kompetenzorientiert differenzierend praxiserprobt* (Niederländischunterricht konkret, Bd. 1), Münster: agenda Verlag 2018.

Herzig, Bardo & Grafe, Silke: *Digitale Medien in der Schule. Standortbestimmung und Handlungsempfehlungen für die Zukunft. Studie zur Nutzung digitaler Medien in allgemein bildenden Schulen in Deutschland*. Bonn: Dt. Telekom 2007.

Frenking, Dorothee (2014): *Sprechen*. In: Wenzel, Veronika (Hrsg.): *Fachdidaktik Niederländisch*. Studienbücher zu Sprache, Literatur und Kultur in Flandern und den Niederlanden Bd. 3. Berlin: LIT-Verlag. 2014. S. 100–107.

Ministerium für Schule und Weiterbildung des Landes Nordrhein-Westfalen (Hrsg.): *Kernlehrplan für die Sekundarstufe II. Gymnasium/Gesamtschule in Nordrhein-Westfalen. Niederländisch*. Heftnummer: 4708. Düsseldorf: 2014.

Links

Wilke, Adrian: *Das SAMR Modell von Puentedura. Übersetzung der wichtigsten Begriffe ins Deutsche*. In: Uni-Paderborn, 06.01.2016, [online] kurzelinks.de/udor [29.04.2020].

Padlet – die digitale Pinnwand für den Unterricht de.padlet.com

Euregio Youth Battle www.euregio.eu/de/event/euregio-youth-battle-0, abgerufen im April 2020

Handleiding Pitch: kurzelinks.de/xecz